

වර්ෂ අවසාන පරීක්ෂණය-2021(2022)

රසායන විද්‍යාව I

02

S

I

12 ශ්‍රේණිය

පැය දෙකයි

උපදෙස්.

- සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

$$R = 8.314 \text{ JK}^{-1} \text{ mol}^{-1}$$

$$N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$$

$$h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ Js}$$

$$c = 3 \times 10^8 \text{ ms}^{-1}$$

- පහත ප්‍රකාශන සඳහා අදාළ විද්‍යාඥයින්ගේ අනුපිළිවෙල වන්නේ,
 - ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ ආරෝපණය $1.602 \times 10^{-19} \text{ C}$.
 - නාස්ට්ට්ස් ධන ආරෝපණ සංඛ්‍යාව වැඩි වන්නේ ඉලෙක්ට්‍රෝන ඒකක එකකිනි.
 - ලෝහ පෘෂ්ටයකින් නිකුත්වන විකිරණ කුඩා ශක්ති පැකට්ටු වශයෙන් හැසිරේ.
 - මිලිකන්, අයින්ස්ටයින්, රදර්ෆඩ්
 - මිලිකන්, මෝස්ලි, අයින්ස්ටයින්
 - රදර්ෆඩ්, වැඩ්ට්ස්, තොම්සන්
 - තොම්සන්, මෝස්ලි, රොන්ජන්
 - ගෝල්ඩ්ස්ටයින්, රදර්ෆඩ්, ජලාන්ක්
- Ti (ප. ක්‍ර 22) වන පරමාණුවක පවතින උද්දීග්‍රණ ක්වොන්ටම් අංකය $l = 0$ හා $l = 1$ වන ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාව වන්නේ,
 - 20
 - 6
 - 12
 - 18
 - 22
- මින් කවර සමූහයක අඩංගු වන පරමාණු ඒවායේ දෙවැනි අයනීකරණ ශක්තිය අඩුවන පිළිවෙලට සකසා තිබේද?
 - $N > F > O > C$
 - $O > F > C > N$
 - $Li > B > C > Be$
 - $Ne > Na > F > Mg$
 - $Be > C > B > Li$
- ඇමෝනියම් ඩයික්‍රෝමේට් රත්කළ විට ලැබෙන වායුමය එල වන්නේ,
 - N_2O හා H_2O
 - N_2 හා H_2O
 - NO_2 හා H_2O
 - NO හා N_2O
 - NO_2 හා H_2
- මින් කවර ප්‍රතික්‍රියාවක සම්මත එන්ට්‍රොපි විපර්යාසය (+) අගයක් වේද?
 - $H_2O(g) \rightarrow H_2O(l)$
 - $BF_3(g) + NH_3(g) \rightarrow F_3BNH_3(s)$
 - $2SO_2(g) + O_2(g) \rightarrow 2SO_3(g)$
 - $N_2(g) + 3H_2(g) \rightarrow 2NH_3(g)$
 - $2NH_4NO_3(s) \rightarrow 2N_2(g) + 4H_2O(g) + O_2(g)$

6. සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය 79.91 වන බ්‍රෝමීන් සමස්ථානික දෙකකින් සමන්විත වේ.

සමස්ථානිකය	පරමාණුක ස්කන්ධය amu	ප්‍රතිශත සුලභතාවය
^{79}Br	78.918	50.54%
^{81}Br	?	?

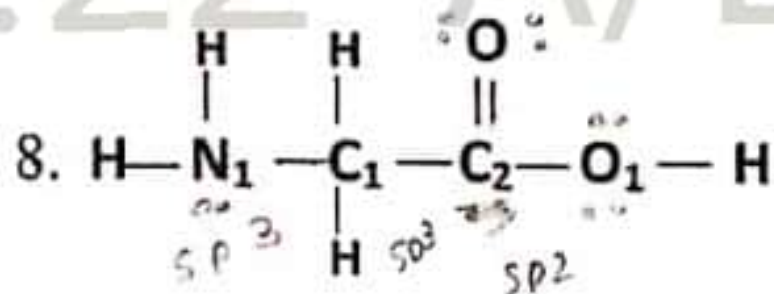
මේ තොරතුරු අනුව ^{81}Br පරමාණුවේ ස්කන්ධය වන්නේ am(u) වලින්

- (1) 80.14 (2) 80.92 (3) 81.23 (4) 81.13 (5) 80.54

7. පහත දී ඇති සංයෝග / අයන වල IUPAC නාම පිළිවෙලින්.

- (1) iron(II) oxalate, dinitrogen monoxide, tetrachloridocuprate(II) ion, hexaamminenickel(II) ion
 (2) iron(II) oxalate, nitrous oxide, tetrachloridocuprate(II), hexaamminenickel(II) ion
 (3) ferrous oxalate, nitrous oxide, tetrachloridocuprate(II). Ion, hexaamminenickel(II)
 (4) iron(II) oxalate, dinitrogen monoxide, tetramminecopper (II) ion, hexaamminenickel(II) ion
 (5) ferrous oxalate, dinitrogen monoxide, tetrachloridocopper (II) ion, hexaamminenickel(II) ion

මෙහි N_1 , C_1 , C_2 හා O_1 ලෙස ලේබල් කර ඇති පරමාණු වල මූලාකරණය හා හැඩය පිළිවෙලින් දැක්වෙන්නේ,

	N_1	C_1	C_2	O_1
(1) ×	sp^3 , ත්‍රි ආනති පිරමීඩය	sp^2 , ත්‍රි ආනති පිරමීඩය	sp , තලීය ත්‍රිකෝණාකාර	sp^3 , කෝණික
(2) ×	sp^2 , තලීය ත්‍රිකෝණාකාර	sp^2 , ත්‍රි ආනති පිරමීඩය	sp , තලීය ත්‍රිකෝණාකාර	sp^3 , කෝණික
(3) ×	sp^2 , තලීය ත්‍රිකෝණාකාර	sp^3 , චතුස්තලීය	sp , තලීය ත්‍රිකෝණාකාර	sp^3 , කෝණික
(4) ✓	sp^3 , ත්‍රි ආනති පිරමීඩය	sp^3 , චතුස්තලීය	sp^2 , තලීය ත්‍රිකෝණාකාර	sp^3 , කෝණික
(5)	sp^3 , ත්‍රි ආනති පිරමීඩය	sp^3 , චතුස්තලීය	sp^2 , කෝණික	sp^2 , කෝණික

9. පරිමාව 1.0 dm^3 වූ සංවෘත භාජනයක් තුළ NH_4NO_3 0.03 mol පවතී. එය 400K ට රත්කළ විට $\text{N}_2\text{O}(\text{g})$ හා $\text{H}_2\text{O}(\text{g})$ බවට මුළුමනින්ම විඝටනය වේ. එවිට භාජනය තුළ මුළු පීඩනය වන්නේ,

- (1) $3 \times 10^5 \text{ Pa}$ (2) $1 \times 10^5 \text{ Pa}$ (3) $0.5 \times 10^5 \text{ Pa}$ (4) $0.1 \times 10^5 \text{ Pa}$ (5) $0.03 \times 10^5 \text{ Pa}$

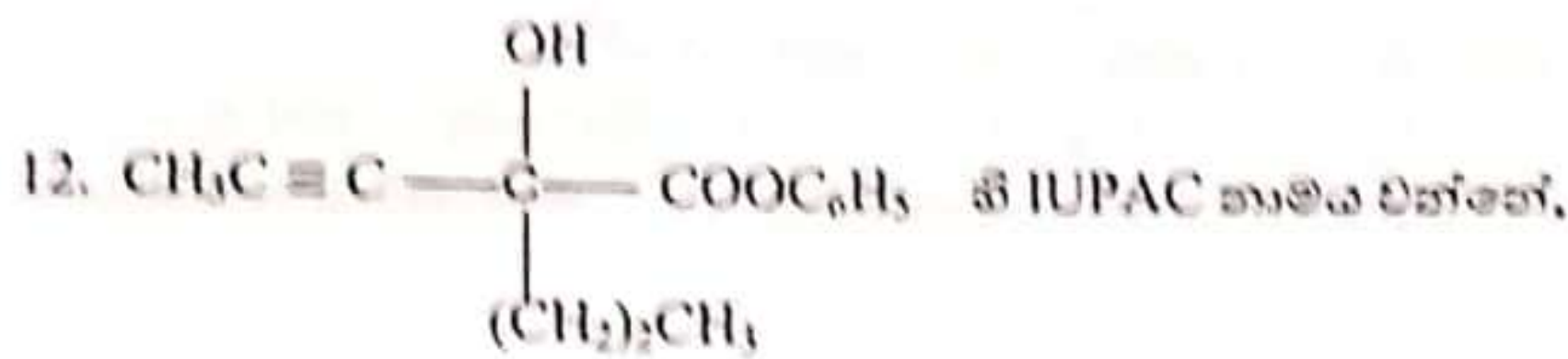
10. NaOH ද්‍රාවණයක ස්කන්ධය අනුව 12.0% ක් NaOH ඇත. ද්‍රාවණයේ සනත්වය 1.131 g cm^{-3} වේ. NaOH 5 mol ක් අඩංගු ද්‍රාවණ පරිමාව වන්නේ, ($\text{Na} - 23$, $\text{H} - 1$, $\text{O} - 16$)

- (1) 0.024 dm^3 (2) 0.177 dm^3 (3) 1.00 dm^3
 (4) 1.47 dm^3 (5) 1.67 dm^3

11. Ba ලෝහය 1.71 g ක් මුළුමනින්ම O_2 සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර X නැමති ඔක්සයිඩය 2.11 g ක් සාදයි.

X හි අනුක සූත්‍රය වන්නේ ($\text{සා.ප. ස්. Ba} - 137$, $\text{O} - 16$),

- (1) BaO (2) BaO_2 (3) Ba_2O (4) Ba_2O_2 (5) Ba_2O_3

- (1) phenyl - 2 - hydroxy - 2- propylpent - 3 - ynoate
- (2) phenyl - 2 - propyl - 2 - hydroxypent - 3 - ynoate
- (3) phenyl - 2 - hydroxy - 2- propylpent - 3 - ynoate
- (4) phenyl - 2 - propyl - 2- hydroxypent - 3 - ynoate
- (5) benzyl - 2 - hydroxy - 2- propylpent - 3 - ynoate

13. පරිමාව 5dm^3 ක ඝාතනයක He වායුව 300K හා $1 \times 10^5 \text{ Pa}$ යටතේ පවතී. උෂ්ණත්වය 450 K දක්වා වැඩි කළ විට ඝාතනයේ පරිමාව නියතව පවතී නම් ඉහත $1 \times 10^5 \text{ Pa}$ පීඩනයේම පැවතීමට නොපමණ He ප්‍රමාණයක් ඝාතනයෙන් ඉවත් කළ යුතුද? ආවේණික He පරිමාවෙන්,

- (1) $\frac{1}{4}$ (2) $\frac{1}{2}$ (3) $\frac{1}{3}$ (4) $\frac{3}{4}$ (5) $\frac{2}{3}$

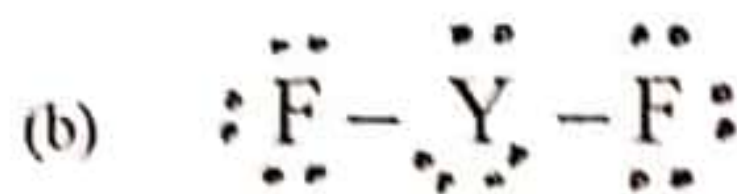
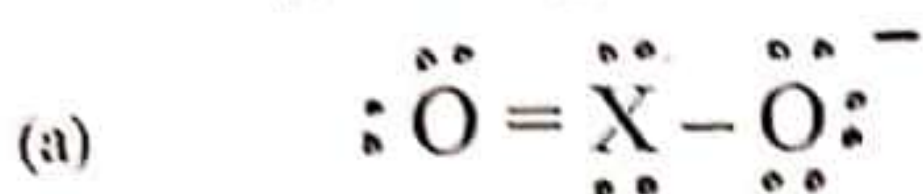
14. පහත සායෝගික වල පල ද්‍රාව්‍යතාව වැඩිවන අයුරු සැකසූ නිවැරදි පිළිතුර වන්නේ,

- (1) $\text{NaOH} < \text{Ba}(\text{OH})_2 < \text{Ca}(\text{OH})_2 < \text{Al}(\text{OH})_3$
- (2) $\text{Al}(\text{OH})_3 < \text{Ca}(\text{OH})_2 < \text{Ba}(\text{OH})_2 < \text{NaOH}$
- (3) $\text{Ca}(\text{OH})_2 < \text{Al}(\text{OH})_3 < \text{Ba}(\text{OH})_2 < \text{NaOH}$
- (4) $\text{Al}(\text{OH})_3 < \text{NaOH} < \text{Ca}(\text{OH})_2 < \text{Ba}(\text{OH})_2$
- (5) $\text{Ba}(\text{OH})_2 < \text{NaOH} < \text{Al}(\text{OH})_3 < \text{Ca}(\text{OH})_2$

15. 50°C හා 2 Pa හි දී O_2 වායුව 6.4 g ක් ඝාතනයක ඇත. එම උෂ්ණත්ව පීඩනයේම ඇති පරිමාව තුන් ගුණයක් වන ඝාතනයක X නැමති වායුව 3.2 g ක් ඇත. X හි සා.අ.ස්. වන්නේ,

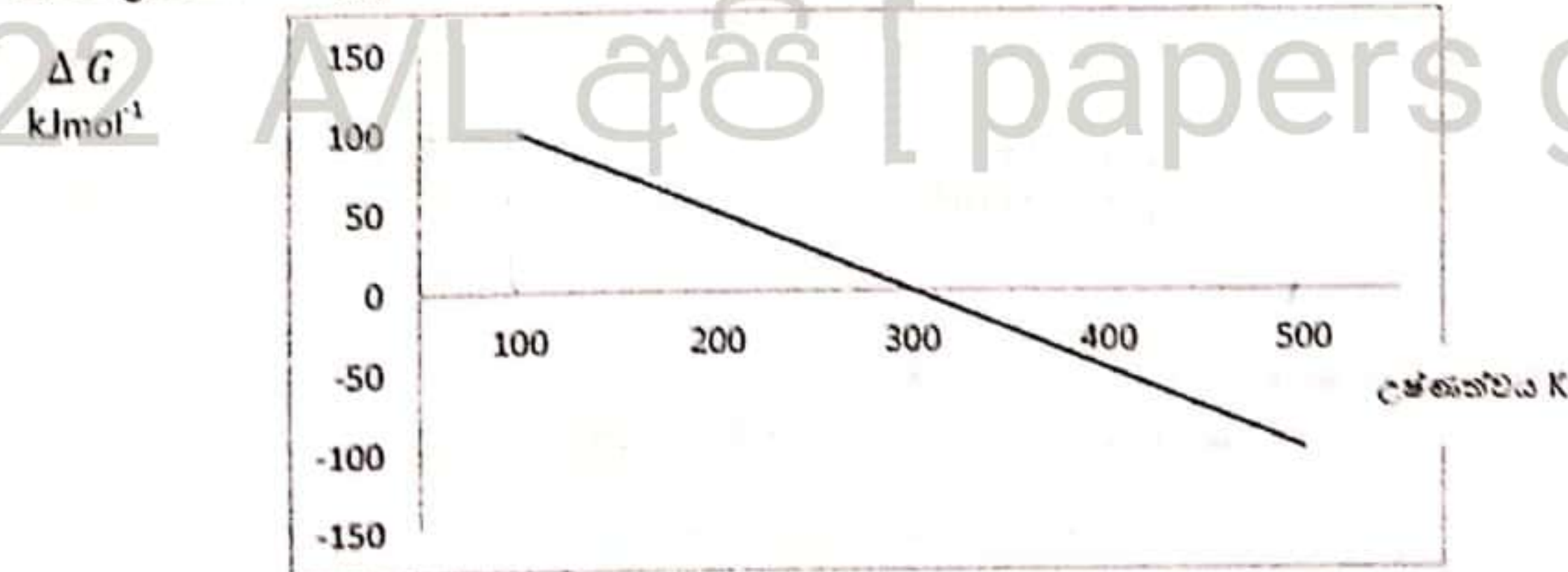
- (1) 5.33 (2) 6.33 (3) 5.66 (4) 6.66 (5) 7.33

16. පහත ව්‍යුහයන්ට අනුව X හා Y විමට වඩාත් ඉඩ ඇත්තේ පිළිවෙලින්.

- (1) Si හා P (2) Cl හා Xe (3) Al හා Ar (4) B හා P (5) N හා Cl

17. පහත ප්‍රස්ථාරයට අනුව ΔH හා ΔS සම්බන්ධයෙන් නිගමනය කළ හැක්කේ කවරක්ද?

- (1) $\Delta H > 0, \Delta S > 0$ (2) $\Delta H > 0, \Delta S < 0$ (3) $\Delta H < 0, \Delta S > 0$
- (4) $\Delta H < 0, \Delta S < 0$ (5) නිත්‍ය පිළිතුරක් දිය නොහැක

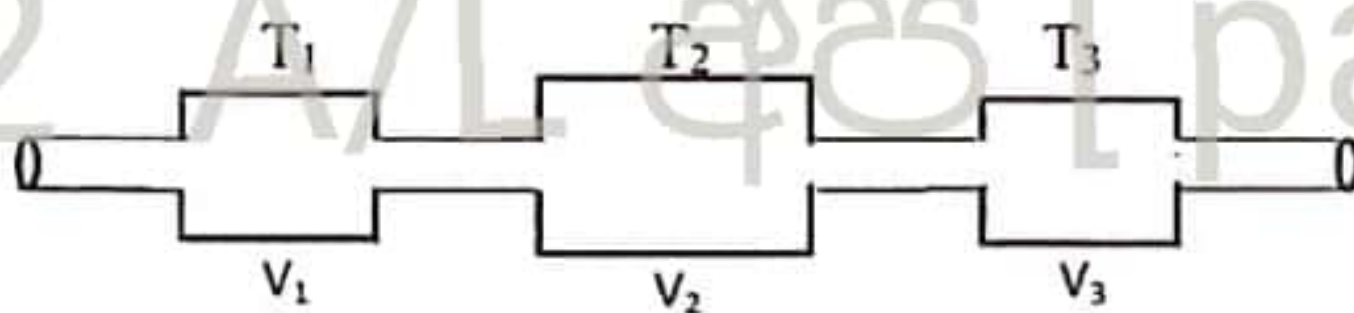
18. කොබෝල්ට් හි සංගත සංකීර්ණයක 1mol තුළ NH_3 5 mol ද නයිට්‍රෝකාණ්ඩ 1mol ද පවතී. තවද එක් කොබෝල්ට් පරමාණුවක් වෙනුවෙන් Cl පරමාණු 2ක් පවතී. ජලීය මාධ්‍යයේදී එම සංකීර්ණයේ 1mol කින් අයන 3 mol ක් සෑදේ මෙම ද්‍රාවණ වැඩිපුර AgNO_3 සමඟ ක්‍රියාකරවූ විට AgCl 2 mol ක් අවක්ෂේප වේ. ඉහත කී සංකීර්ණ සංයෝගයේ සූත්‍රය විය හැක්කේ,

- (1) $[\text{CoCl}(\text{NO}_2)(\text{NH}_3)_4](\text{NH}_3)\text{Cl}$ (2) $[\text{CoCl}(\text{NH}_3)_5]\text{Cl}(\text{NO}_2)$
 (3) $[\text{Co}(\text{NO}_2)(\text{NH}_3)_5]\text{Cl}_2$ (4) $[\text{Co}(\text{NH}_3)_5](\text{NO}_2)_2\text{Cl}_2$
 (5) $[\text{CoCl}_2(\text{NH}_3)_5]\text{NO}_2$

19. X නම් වායුවක් ජලයේ දියකර X හි සංතෘප්ත ද්‍රාවණයක් පිළියෙල කර ගනියි. මෙම ද්‍රාවණය ජලීය AgNO_3 සමඟ සුදු අවක්ෂේපයක් ලබාදේ. තවද ඉහත සංතෘප්ත ද්‍රාවණය Mg පටියක් සමඟ ක්‍රියාකර Y නම් අවර්ණ වායුවක් මුදාහරී. X හා Y පිළිවෙලින්,

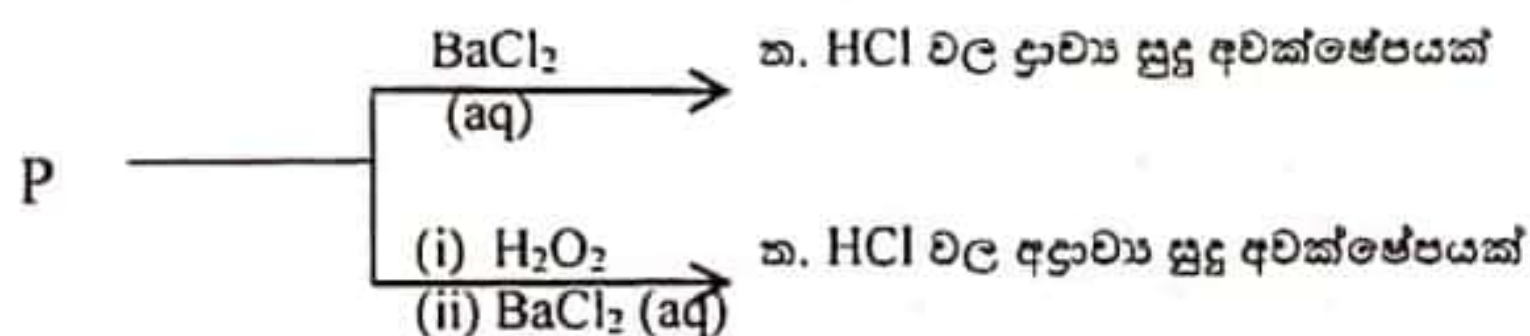
- (1) CO_2, Cl_2 (2) Cl_2, CO_2 (3) Cl_2, H_2 (4) Br_2, H_2 (5) Cl_2, HCl

20. X නම් පරිපූර්ණ වායුවක් පහත උෂ්ණත්ව(T_1, T_3) පරිමා(V_1, V_3)යටත් P_1 නම් පීඩනයේ පවතී. සියලු දත්ත සම්මත ඒකක වලින් දී ඇත. දෙපස ඇති පිස්ටන් තදකොට මුලු වායුවම මැද ඇති බඳුනට එක්කර උෂ්ණත්වය T_2 හි පවත්වාගත් පසු අවසාන පීඩනය කොපමණද? R - වායු නියතය වේ. සම්බන්ධක නලවල පරිමාව නොසලකන්න,

- (1) $P_1 \left[\frac{T_2}{V_2} \left(\frac{V_1}{T_1} + \frac{V_3}{T_3} \right) + 1 \right]$ (2) $3P_1$ (3) $\frac{P_1}{RV_2} \left[\frac{V_1}{T_1} + \frac{V_2}{T_2} + \frac{V_3}{T_3} \right]$
 (4) $\frac{P_1 T_1 R}{V} \left[\frac{V_1}{T_1} + \frac{V_2}{T_2} + \frac{V_3}{T_3} \right]$ (5) $\frac{3P_1 T_2}{V_2} \left[\frac{V_1}{T_1} + \frac{V_3}{T_3} + \frac{2V_2}{T_2} + 1 \right]$

21. P නම් සංයෝගයේ ජලීය ද්‍රාවණයක් පහත ගුණ පෙන්වයි.

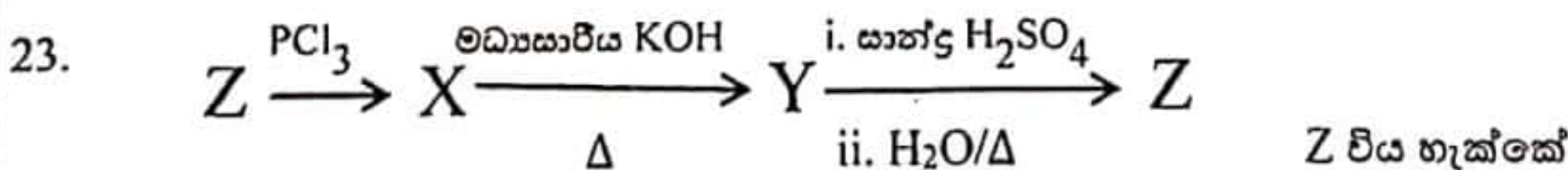

P හි අඩංගු ඇනායන විය හැක්කේ,

- (1) CO_3^{2-} (2) CrO_4^{2-} (3) NO_3^- (4) SO_3^{2-} (5) SO_4^{2-}

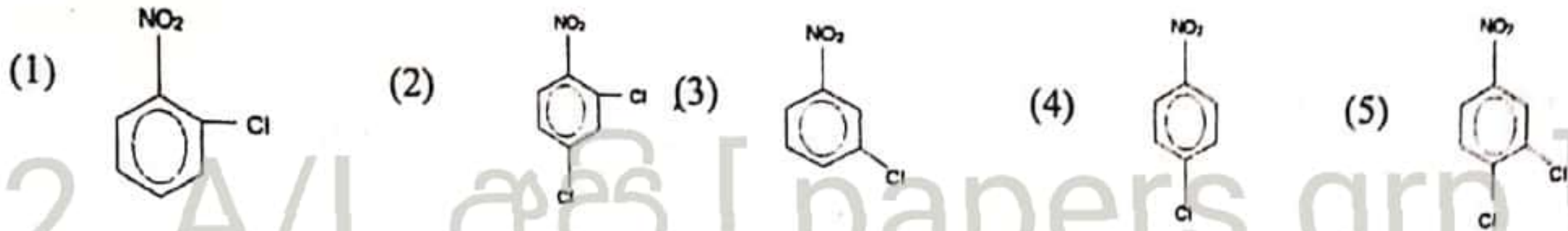
22. Cl_2 හි බන්ධන විඝටන එන්තැල්පිය $243.4 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ. මෙම බන්ධනය බිඳීමට අවශ්‍ය විද්‍යුත් වුම්බක විකිරණයේ සංඛ්‍යාතය, Hz වනුයේ

- (1) 2.543×10^{28} (2) 4.521×10^{27} (3) 36.73×10^{28}
 (4) 3.673×10^{28} (5) 3.853×10^{27}

- (1) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{I}$ (2) $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_3$ (3) $(\text{CH}_3\text{CH}_2)_3\text{COH}$
 (4) $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$ (5) CH_3OH

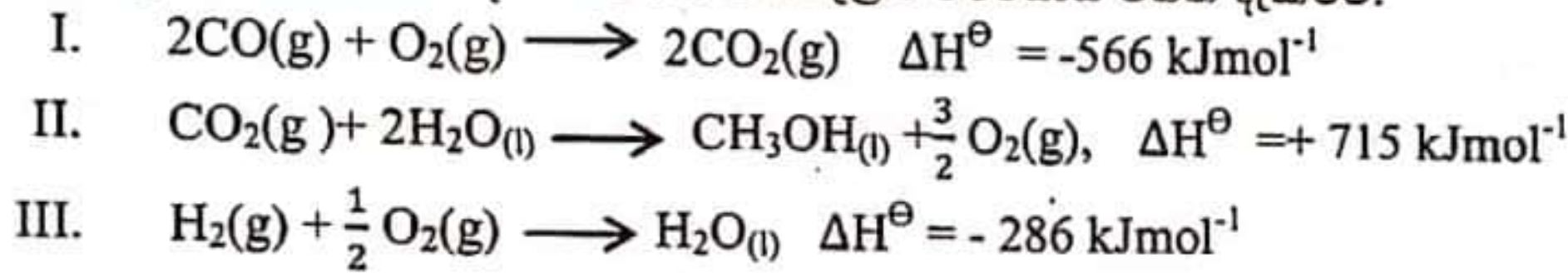
24. නයිට්‍රොබෙන්සීන් $\xrightarrow{\text{Cl}_2/\text{FeCl}_3}$ යන ප්‍රතික්‍රියාවේ ඵලය වන්නේ,

25. සල්ෆර් ඔක්සිකාරකයක් ලෙස මෙන්ම ඔක්සිහාරකයක් ලෙස ද ක්‍රියා කරයි. මේ සඳහා හොඳම සෛද්ධාන්තික පැහැදිලි කිරීම වන්නේ,

- (1) සල්ෆර් වලට සල්ෆර් ධයොක්සයිඩ් මෙන්ම කැල්සියම් සල්ෆයිඩ් ද සෑදිය හැකිය.
- (2) සල්ෆර් අලෝහයකි.
- (3) සල්ෆර් අකාබනික මෙන්ම කාබනික සංයෝගයද සාදයි.
- (4) සල්ෆර් පරමාණුවේ බාහිර ශක්ති මට්ටමේ ඉලෙක්ට්‍රෝන 6ක් ඇති නිසා එයට වෙනත් පරමාණු වලින් ඉලෙක්ට්‍රෝන ලබාගැනීමේ හැකියාවක් මෙන්ම වෙනත් පරමාණු සමඟ ඉලෙක්ට්‍රෝන හුවමාරු කිරීමේ හැකියාවක්ද ඇත.
- (5) සල්ෆර් CS_2 වල මෙන්ම ඇල්කොහොල් වලද ද්‍රාව්‍ය වේ.

26. ප්‍රතික්‍රියා කිහිපයක් සඳහා සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාස පහත දැක්වේ.

පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය වන්නේ, kJmol^{-1}

- (1) +137 (2) -140 (3) +435 (4) +1582 (5) -270

27. පහත ප්‍රකාශ වලින් සත්‍ය වනුයේ,

- a) සම්මත තත්ව යටතේ පවතින සම්මත මූලද්‍රව්‍ය වල එන්තැල්පිය හා එන්ට්‍රොපිය ශුන්‍ය වේ.
- b) සෘණ එන්ට්‍රොපි විපර්යාසයක් සහිත තාප දායක ප්‍රතික්‍රියාවක් ස්වයං සිද්ධව සිදුවිය නොහැකිය. \times
- c) ධන එන්ට්‍රොපි විපර්යාසයක් සහිත තාප අවශෝෂක ප්‍රතික්‍රියාවක් කිසිදු විටක ස්වයංසිද්ධ නොවේ. \times
- d) නියෝන්ට වඩා සොඩියම් හි සම්මත දෙවන අයනීකරණ ශක්ති එන්තැල්පිය කුඩා වේ.

- (1) a හා b පමණි \times (2) c හා d පමණි \times (3) b පමණි \times
 (4) a, c හා d පමණි \times (5) a පමණි

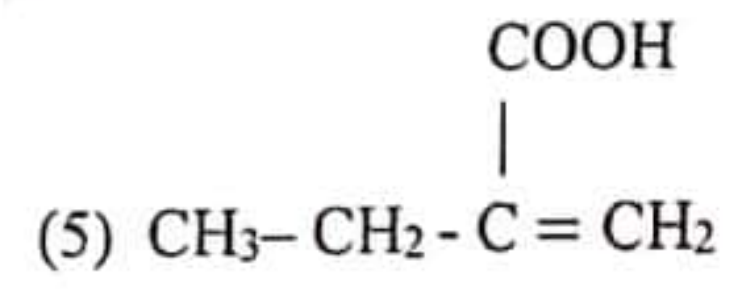
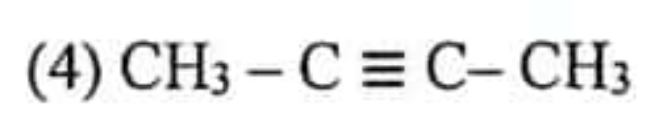
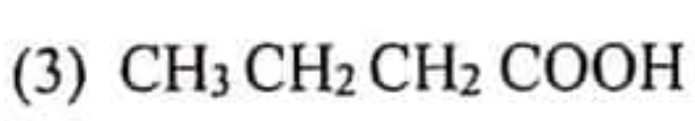
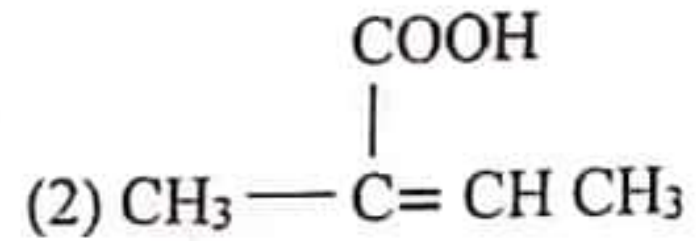
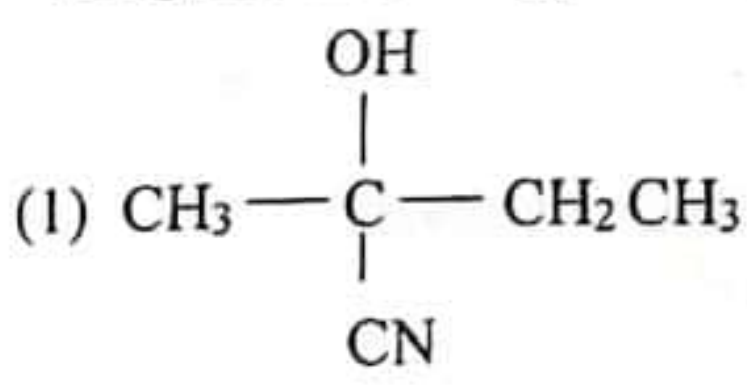
28. අයඩින් හා ක්ලෝරීන් එකිනෙක සමඟ ක්‍රියාකර ICl_n සංයෝගය සාදයි. ICl_n හි $1 \times 10^3 \text{ mol}$ ප්‍රමාණයක් වැඩිපුර KI සමඟ ක්‍රියා කරවූ විට එහි ඇති I^- සියල්ල I_2 බවට පත්විය. මෙම I_2 සමඟ සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාකිරීම සඳහා $0.1 \text{ moldm}^{-3} \text{ Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ ද්‍රාවණයක 40.00 cm^3 වැයවිය. n හි අගය වන්නේ,

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4 (5) 5

29 $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}=\text{CH}_2$ හා $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CHCH}_3$ යන සංයෝග සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය වන්නේ,

- (1) අණු දෙකම ජ්‍යාමිතික සමාවයවිකතාව පෙන්වයි.
- (2) අණු දෙකම ප්‍රතිරූප අවයව සමාවයවිකතාව නොපෙන්වයි.
- (3) Br_2/CCl_4 සමඟ අණු දෙකම ඉන්ද්‍රෝණිකකරණය වී 1,4-dibromobutane සාදයි.
- (4) මින් එකක්වත් ක්ෂාරීය KMnO_4 සමඟ ප්‍රතික්‍රියාකර diol නොසාදයි.
- (5) අණු දෙකම උත්ප්‍රේරිත හයිඩ්‍රජනීකරණයෙන් butane නොසාදයි.

30. $\text{CH}_3\text{COCH}_2\text{CH}_3$ සමඟ HCN ප්‍රතික්‍රියා කිරීමෙන් ලැබෙන ඵලය ජල විච්ඡේදනය කර එයට සාන්ද්‍ර H_2SO_4 දමා විජලනය කළ විට ලැබෙන අවසාන ඵලය වන්නේ,

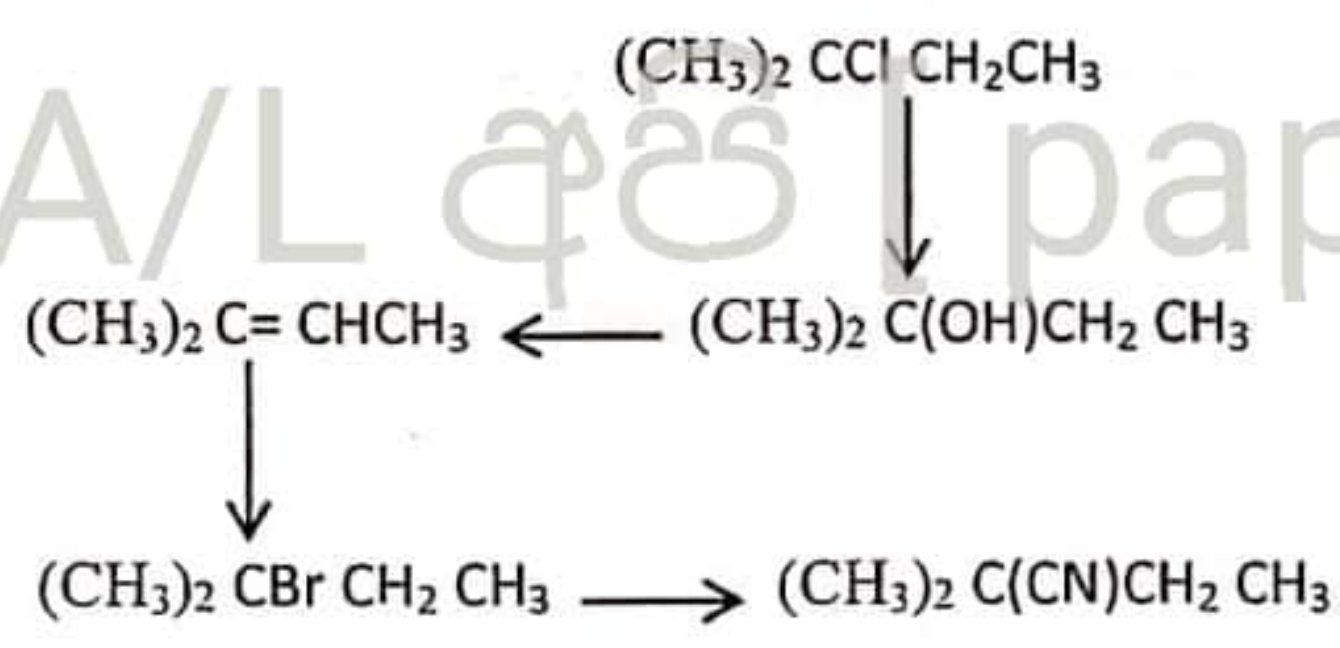
• 31 සිට 40 දක්වා ප්‍රශ්න සඳහා උපදෙස්.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) හා (b) පමණක් නිවැරදියි	(b) හා (c) පමණක් නිවැරදියි	(c) හා (d) පමණක් නිවැරදියි	(d) හා (a) පමණක් නිවැරදියි	වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ වෙනස් සංයෝජනයක් නිවැරදිය.

31. පරමාණුක ක්‍රමාංකය 36 ට වඩා අඩු මූලද්‍රව්‍ය සැලකූ විට මින් සත්‍යවන්නේ?

- (a) ජලීය ද්‍රාවණයකදී වර්ණවත් කැටායන සාදන්නේ d ගොනුවට අයත් මූලද්‍රව්‍ය පමණි.
- (b) උභයගුණී හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් සාදන්නේ d ගොනුවට අයත් මූලද්‍රව්‍ය පමණි.
- (c) සංකීර්ණ අයන සාදන්නේ d ගොනුවට අයත් මූලද්‍රව්‍ය පමණි.
- (d) $\text{M}^{2+}(\text{aq})$ හා $\text{M}^{3+}(\text{aq})$ ආකාර අයන දෙවර්ගයම එකම මූලද්‍රවයෙන් සාදන්නේ d ගොනුවට අයත් මූලද්‍රව්‍ය පමණි.

32.

මෙම ප්‍රතික්‍රියා අනුක්‍රමණය හා සම්බන්ධ වන යාන්ත්‍රණය/ යාන්ත්‍රණ වන්නේ,

- (a) ඉලෙක්ට්‍රොෆිලික ආකලනය.
- (b) නියුක්ලියෝෆිලික අදේශය.
- (c) මුක්ත ඛණ්ඩක ආදේශය.
- (d) ඉලෙක්ට්‍රොෆිලික ආදේශය.

33. $[\text{Co}(\text{NH}_3)_5\text{Cl}]\text{SO}_4$ යන සංයෝගය පිළිබඳ සත්‍ය වන්නේ,

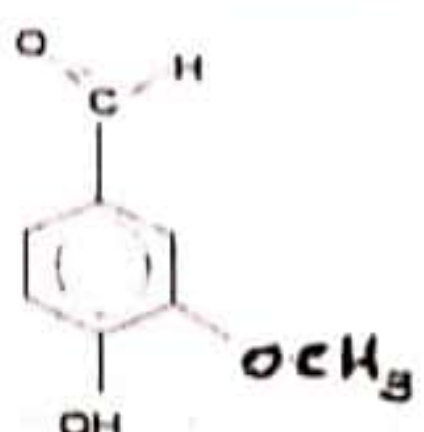
- (a) එහි Co හි සංගත අංකය 6 වේ.
- (b) එය ජලීය ද්‍රාවණයේදී අවර්ණ වේ.
- (c) එහි Co හි ඔක්සිකරණ අංකය +3 වේ
- (d) එය ජලීය BaCl_2 සමඟ ත. H_2SO_4 හි දියවන සුදු අවක්ෂේපයක් ලබාදේ.

34. සිග්මා බන්ධනයක් සෑදීමට ඉඩක් ඇත්තේ,

- (a) p කාක්ෂික දෙකක් රේඛීය අනිවර්තනයෙනි.
- (b) s කාක්ෂික දෙකක් රේඛීය අනිවර්තනයෙනි
- (c) p කාක්ෂික දෙකක් පාර්ශ්වික අනිවර්තනයෙනි
- (d) s හා p කාක්ෂික දෙකක් පාර්ශ්වික අනිවර්තනයෙනි.

35. නියත පරිමාවක් ඇති භාජනයක් තුළ සංශුද්ධ ඔක්සිජන් වායුව අඩංගු වේ. වායු අණු වල මධ්‍යන්‍ය වාලක ශක්තිය දෙගුණයක් වන සේ වායුව අඩංගු භාජනය රත් කළහොත් දෙගුණයක් වන්නේ,
- (a) ඔක්සිජන් අණුවල මධ්‍යන්‍ය වේගය.
 - (b) ඔක්සිජන් අණුවල වර්ග මධ්‍යන්‍ය මූල වේගය.
 - (c) ඔක්සිජන් අණුවල වර්ග මධ්‍යන්‍ය වේගය.
 - (d) භාජනයේ පීඩනය.

36. වායුමය අවස්ථාවේ ද්වි අවයවීකරණය විය හැක්කේ ?
- (a) $AlCl_3$
 - (b) N_2O_5
 - (c) N_2O_3
 - (d) NO_2

37. පහත කාබනික සංයෝගය පිළිබඳව නිවැරදි ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ වන්නේ,
-

- (a) එහි එස්ටර ක්‍රියාකාරී කාණ්ඩයක් අඩංගු වේ.
 - (b) එය පොලන්ස් ප්‍රතිකාරකය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර රිදී කැඩපත ලබාදේ.
 - (c) එය හයිඩ්‍රජන් බන්ධන සාදයි.
 - (d) එය නියුක්ලියෝෆිලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියා වලට ලක් වේ.

38. පහත සඳහන් කුමන ක්‍රියාවලි/ ක්‍රියාවලිය තාප අවශෝෂක වන්නේද?

- (a) $Na^+_{(g)} + Cl^-_{(g)} \longrightarrow NaCl (s)$
- (b) $Cl (g) + e \longrightarrow Cl^-_{(g)}$
- (c) $Na(g) \longrightarrow Na^+_{(g)} + e$
- (d) $Cl_2 (g) \longrightarrow 2Cl_{(g)}$

39. පරිපූර්ණ වායු හැසිරීම උපකල්පනය කළේ නම් N_2 වායුවේ 7g ක්,
- (a) සම්මත උෂ්ණත්ව පීඩනයේහිදී 5.6 dm^3 ක පරිමාවක් අත්පත් කරගනී.
 - (b) N_2 වායු මවුල 0.5ක් අත්කර ගනී
 - (c) නියත පීඩනයේදී වායුවේ උෂ්ණත්වය 100°C සිට 200°C දක්වා වැඩි කිරීමෙන් වායුවේ පරිමාව දෙගුණ කළ හැකිය.
 - (d) සම්මත උෂ්ණත්ව පීඩනයේදී 22.4 dm^3 භාජනය තුළ H_2 4 g සමඟ මිශ්‍ර කිරීමෙන් 0.25 atm ක ආංශික පීඩනයක් ඇති කරයි.

40. පහත සඳහන් කුමක්/ කුමන ඒවා මගින් CH_3CHO ඔක්සිකරණය කරයිද?
- (a) K_2CrO_4
 - (b) $CuCl_2$
 - (c) $NiSO_4$
 - (d) $CoCl_2$

22 A/L අපි [papers grp]

41 සිට 50 දක්වා ප්‍රශ්න වලට උපදෙස්

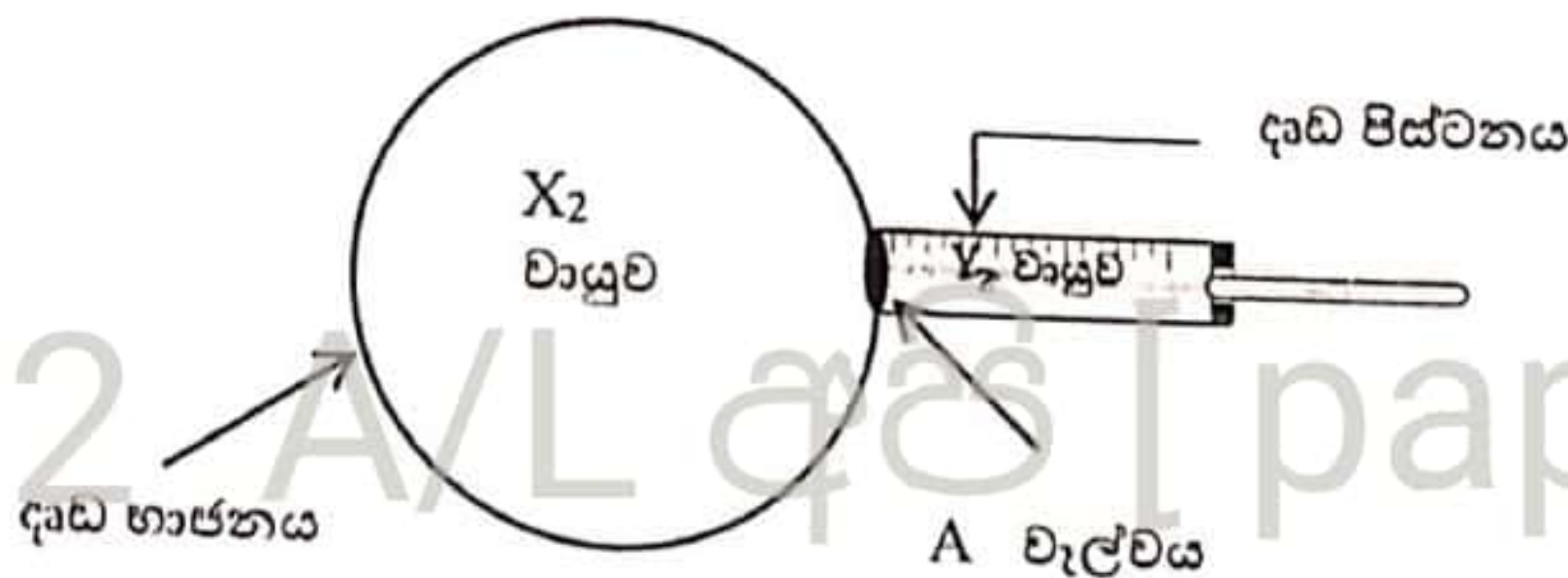
ප්‍රතිචාරය		දෙවන ප්‍රකාශය
ප්‍රතිචාරය	පළමු ප්‍රකාශය	
1	සත්‍යය	සත්‍ය වන අතර පළමුවැන්න නිවැරදිව පහදයි
2	සත්‍යය	සත්‍ය වන අතර පළමුවැන්න නිවැරදිව පහදා නොදෙයි.
3	සත්‍යය	අසත්‍යය
4	අසත්‍යය	සත්‍යය
5	අසත්‍යය	අසත්‍යය

.22 A/L අපි [papers grp]

41.	N වල පළමු ඉලෙක්ට්‍රෝනය ලබා ගැනීමේ ශක්ති වෙනස (+) අගයක් ගනී.	N හි අවසාන උපශක්ති මට්ටමේ පවතින සාපේක්ෂව ස්ථායී ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසයකට පිටතින් ඉලෙක්ට්‍රෝන ලබා දීමේදී ඉලෙක්ට්‍රෝන - ඉලෙක්ට්‍රෝන විකර්ෂණ බල ප්‍රමුඛ වේ.
42.	උෂ්ණත්වය වැඩි කිරීමේදී වායුවක සම්පීඩ්‍යතා සාධකය වැඩිවේ.	උෂ්ණත්වය වැඩි කිරීමේදී ද්‍රව්‍යයක අවධි උෂ්ණත්වය වැඩිවේ.
43.	සමාන තත්ව යටතේ ජලීය KOH මවුල 2ක් H ₂ SO ₄ අම්ලය මගින් සම්පූර්ණයෙන් උදාසීන වීමේදී හා ජලීය Ba(OH) ₂ මවුලයක් H ₂ SO ₄ අම්ලය මගින් සම්පූර්ණයෙන් උදාසීන වීමේදී එකම ශක්තියක් නිදහස් වේ.	ප්‍රභල භක්ෂමයක් ප්‍රභල අම්ලයක් මගින් උදාසීන වීමේදී $H^+_{(aq)} + OH^-_{(aq)} \rightarrow H_2O_{(l)}$ යන ප්‍රතික්‍රියාව සිදුවේ.
44.	CH ₂ = CHCH ₂ Br තනි පියවර නියුක්ලියෝෆිලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියා සිදු කිරීමට වැඩි නැඹුරුතාවක් දක්වයි	CH ₂ = CHCH ₂ Br ප්‍රාථමික ඇල්කිල් හේලයිඩයකි.
45.	SO ₂ අණුවේ බන්ධන කෝණය 109.5° වේ.	SO ₂ අණුවේ කෝණය වේ.
46.	ඇලුමින තැවරි ඇති අයඩින් පැල්ලමක් Na ₂ S ₂ O ₃ ද්‍රාවණයකින් සේදීමෙන් ඉවත්කළ හැකිය.	S ₂ O ₃ ²⁻ මගින් අයඩින් ජලයේ ද්‍රාව්‍ය I ⁻ බවට ඔක්සිහරණය කරවයි.
47.	නයිට්‍රජන් වායුවට ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කළ නොහැකිය.	නයිට්‍රජන් හි විද්‍යුත් සෘණතාව ඔක්සිජන් විද්‍යුත් සෘණතාවට වඩා අඩුය.
48.	තාත්වික වායුවල හැසිරීම $(P + \frac{n^2a}{v^2})V = nRT$ යන සමීකරණයට අනුකූල නොවේ.	අණුවල පරිමාව සඳහා ශෝධනයක් මෙහි ඇතුළත් විය යුතු අතර එය V - nb වේ.
49.	ප්‍රොපීන් ආකලන ප්‍රතික්‍රියාවලට භාජනය කිරීමෙන් ප්‍රතිරූප අවයව සමාවයවිකයක් ලබා ගත හැකිය.	ප්‍රොපීන් ජ්‍යාමිතික සමාවයවික ලෙස නොපවතී.
50.	H ₂ O ₂ යනු තලීය අණුවකි.	H ₂ O ₂ අණුවේ O - O බන්ධනය හා O - H බන්ධන යන දෙකම එකම තලයේ පවතී.

රසායන විද්‍යාව

05. a. (i) ඩෝල්ටන්ගේ ආංශික පීඩන නියමය ලියා දක්වන්න.
- (ii) වායු මිශ්‍රණයක් සඳහා යම් සංසතකයක ආංශික පීඩනය එම වායු මිශ්‍රණයේ මවුලභාගය හා මුළු පීඩනයට දක්වන සම්බන්ධතාවය අපෝහනය කර දක්වන්න
- (iii) X_2 නම් එක්තරා වායුවක් 127°C උෂ්ණත්වයකදී දෘඩ භාජනයක සිරකර ඇත. A නැමති වැල්වය මගින් දෘඩ පිස්ටනයක් එම දෘඩ භාජනයට සම්බන්ධ කර ඇත. දෘඩ පිස්ටනය තුළ Y_2 වායුවකින් 0.5mol සිරකර ඇත. මුලදී A වැල්වය වසා ඇත.

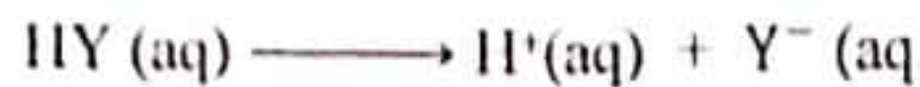

පසුව A වැල්වය ඇරීමෙන් ඉතාමත් කෙටි කාලයක් තුළ Y_2 වායුව සියල්ලම දෘඩ භාජනය තුළට පොම්ප කර A වැල්වය වසා සිරකර දෘඩ භාජනය එම උෂ්ණත්වයේම පැවතීමට ඉඩ හරින ලදී. X_2 හා Y_2 මිශ්‍ර වීමට $2:1$ අනුපාතයට ප්‍රතික්‍රියා කර X_2Y නැමති වායුමය සංයෝගය සාදයි. Y_2 වායුව සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රතික්‍රියා කර ඇති බවත් X_2 වායුව හා X_2Y වායුව භාජනයේ තව දුරටත් ඉතිරිවී ඇති බව සොයා ගන්නා ලදී. (PV ගුණිතයේ අගය $8.314 \times 10^3 \text{ J}$ ලෙස සලකන්න)

- (I) භාජනයේ අඩංගු ආරම්භක X_2 මවුල ප්‍රමාණය සොයන්න.
- (II) X_2 හා Y_2 වායු මිශ්‍ර කිරීමෙන් අනතුරුව X_2Y වායුව සෑදීම පෙන්නවන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණය ලියන්න.
- (III) X_2 හා Y_2 වායු මිශ්‍රකර ජර්නික්‍රියා කිරීමෙන් අනතුරුව පද්ධතියේ මුළු පීඩනය $1 \times 10^5 \text{ Pa}$ නම් පහත ඒවා ගණනය කරන්න.
- (A) පද්ධතියේ ඉතිරි X_2 මවුල ප්‍රමාණය.
- (B) පද්ධතියේ සෑදුණු X_2Y මවුල ප්‍රමාණය
- (C) $X_2(g)$ හා $X_2Y(g)$ හි ආංශික පීඩන

- b. i. පහත දැක්වෙන එන්තැල්පි විපර්යාස සඳහා තාප රසායනික ප්‍රතික්‍රියා ලියන්න.
- I. Al (s) වල සම්මත පරමාණුකරණ එන්තැල්පි විපර්යාසය $+326.4 \text{ kJ mol}^{-1}$
 - II. Al (g) වල සම්මත පළමුවන අයනීකරණ ශක්ති එන්තැල්පි විපර්යාසය $+577.5 \text{ kJ mol}^{-1}$
 - III. Al (g) වල සම්මත දෙවන අයනීකරණ ශක්ති එන්තැල්පි විපර්යාසය $+1816.7 \text{ kJ mol}^{-1}$
 - IV. Al (g) වල සම්මත තුන්වන අයනීකරණ ශක්ති එන්තැල්පි විපර්යාසය $+2744.4 \text{ kJ mol}^{-1}$
 - V. $\text{O} = \text{O (g)}$ හි සම්මත බන්ධන විඝටන එන්තැල්පි විපර්යාසය $+496 \text{ kJ mol}^{-1}$
 - VI. O (g) හි සම්මත පළමුවන ඉලෙක්ට්‍රෝනය ලබා ගැනීමේ එන්තැල්පි විපර්යාසය -149 kJ mol^{-1}
 - VII. O (g) හි සම්මත දෙවන ඉලෙක්ට්‍රෝනය ලබා ගැනීමේ එන්තැල්පි විපර්යාසය $+758 \text{ kJ mol}^{-1}$
 - VIII. $\text{Al}_2\text{O}_3(\text{s})$ හි සම්මත දැලිස් විඝටන එන්තැල්පි විපර්යාසය $+15916 \text{ kJ mol}^{-1}$
- ii. ඉහත දත්ත භාවිතා කර $\text{Al}_2\text{O}_3(\text{s})$ හි සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය සෙවීමට බෝන්හාබර් වක්‍රයක් ගොඩනගන්න. ඒ ඇසුරින් $\text{Al}_2\text{O}_3(\text{s})$ සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය ගණනය කරන්න.

6. (a) HY නැමති අම්ලයක් පලිය මාධ්‍යයේදී පහත පරිදි අයනීකරණය වේ.

මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා එන්තැල්පි විපර්යාසය (ΔH) හි අගය 1.0 kJ mol^{-1} හා එන්ට්‍රොපි විපර්යාසය (ΔS) $95 \text{ J mol}^{-1} K^{-1}$ වේ. තාප රසායන ක්‍රියාවලි කිහිපයක එන්තැල්පි හා එන්ට්‍රොපි විපර්යාස දත්ත පහත වගුවේ දී ඇත.

ක්‍රියාවලිය	$\Delta H / \text{kJ mol}^{-1}$	$\Delta S / \text{J mol}^{-1} K^{-1}$
$Y^-(g)$ සජලනය	- 200	- 2000
$H^+(g)$ සජලනය	- 1100	- 1200
$HY(g) \longrightarrow HY(aq)$	- 150	- 100

i. $HY(g)$ වායු අවස්ථාවේදී අයනීකරණය සඳහා ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.

ii. තාප රසායනික වක්‍රයක් භාවිතා කර පහත ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- $HY(g)$ අයනීකරණ ක්‍රියාවලිය සඳහා එන්තැල්පි විපර්යාසය ගණනය කරන්න.
- $HY(g)$ අයනීකරණ ක්‍රියාවලිය සඳහා එන්ට්‍රොපි විපර්යාසය ගණනය කරන්න.
- ඒ ඇසුරින් $HY(g)$ හි අයනීකරණය $27^\circ C$ දී ස්වයංසිද්ධ බව හෝ ස්වයංසිද්ධ නොවන බව පෙන්වන්න.

(b) Cr අයන අඩංගු සංගත සංකීර්ණ සංයෝගයක හැඩය අෂ්ටකලීය වන අතර එහි Cr හි ඔක්සිකරණ අංකය +3 වේ. මෙහි අඩංගු ලිගන්ඩ් වන්නේ Cl^- හා ජල අණුයි. මෙම සංයෝගයෙන් 0.230 g ක් ගෙන සුදුසු තත්ව යටතේ සිල්වර් නයිට්‍රේට් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවූ විට සුදු අවක්ෂේපයක 0.143 g ක් ලැබුණි. සංයෝගයේ මවුලික ස්කන්ධය 230.5 g mol^{-1} වේ. ($Ag-108$ $Cl-35.5$)

- මෙම සංයෝගයේ අයනික ක්ලෝරීන් මවුල ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.
- මෙම සංයෝගයේ ඇති සංකීර්ණ කැටායනයේ සූත්‍රය ලියන්න.
- මෙම සංගත සංකීර්ණයේ කැටායනයේ ව්‍යුහය සියලුම ලිගන්ඩ් සහිතව අඳින්න.
- අදාළ සංගත සංකීර්ණ සංයෝගයේ සූත්‍රය ලියා එහි IUPAC නාමය ලියන්න.
- ඉහත විස්තර කර ඇති සාම්පලයට $AgNO_3$ එක්කල විට අවක්ෂේපයක් ලබා නොදුනි නම් එහි ඇති රසායනික සංයෝගයට අදාළ සංකීර්ණයේ රසායනික සූත්‍රය ලියන්න.

(c) රසායන විද්‍යාත්මක මූලධර්ම මත පදනම් වෙමින් පහත කරුණු පහදන්න.

- HF හි තාපාංකය $19^\circ C$ වන අතර HCl හි එය $-35^\circ C$ වේ.
- F හි පළමු ඉලෙක්ට්‍රෝනය ලබාගැනීමේ ශක්තිය Cl හි එම ශක්තියට වඩා අඩුය.
- OH^- , H_2O හා H_3O^+ යන ප්‍රභේද වල O හි විද්‍යුත් සාණතාවය පිළිවෙලින් වැඩිවේ.

(a) C හා D යනු d භ්‍යන්තර අයනවලින් සාදන කැටයන දෙකකි. ජලීය ද්‍රාවණයකදී C ලා රෝස පැහැයක් ගන්නා අතර B දුඹුල් කහ පැහැයක් ගනී. C හා D යන කැටයන දෙකේම විද්‍යුත් ඉලෙක්ට්‍රෝන 5 බැගින් ඇත. C කැටයන ඔක්සේද්‍රෝණයන් සාදන අතර D කැටයන එසේ නොසාදයි.

- C හා D කැටයන හඳුනාගන්න.
- ඉහත කැටයන දෙකේ ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය ලියා බහිර්කවල ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාව දක්වන්න.
- C සාදන ඔක්සේද්‍රෝණයන් වල සුත්‍ර ලියන්න.
- C හි ඉහළ ඔක්සිකරණ තත්ත්වයෙන් යුතු ඔක්සේද්‍රෝණය ඇතැයි දාමලික මාධ්‍යයේ දී SO_2 වායුව සමඟ සිදුකරන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත අයනික සමීකරණය ගොඩනගන්න.
- X, Y, Z යනු D කැටයනයට අදාළ මූලද්‍රව්‍යය අඩංගු සංගත සංකීර්ණ සංයෝග තුනකි. එම X, Y, Z සංගත සංකීර්ණ සංයෝග වලට අන්තර්ලිය ප්‍රතික්‍රියාවක් ඇත.
X, Y, Z, සංයෝග 3 හිම ඉහත ඔක්සිකරණ අවස්ථාව සහිත D අයනයක්, සහසංයුජ හා/හෝ අයනික විය හැකි ප්‍රෝටෝන් පරමාණු තුනකින් හා ජල අණුවලින් සමන්විතය. සංයෝග වල ජල අණු සංඛ්‍යාව විචල්‍ය වේ. X, Y, Z හි සංකීර්ණ කැටයන කොටසෙහි (එනම් ලෝහ අයනය හා එයට සංගත වී ඇති ලිගන්ඩ සහිත කොටස) ආරෝපණ පිළිවෙලින් +2, +1 හා ශුන්‍ය වේ.

I). X, Y හා Z වල ව්‍යුහ සුත්‍ර ලියන්න.

II). X, Y, Z හි IUPAC නම ලියන්න.

vi. D කැටයනය අඩංගු ජලීය ද්‍රාවණයකට පහත සඳහන් රසායන ද්‍රව්‍ය එකතුකළ විට ලැබෙන නිරීක්ෂණ සමඟ ප්‍රතික්‍රියාවට අදාළ රසායනික සමීකරණ ද ලියන්න.

i) NaOH(aq)

(ii) $\text{NH}_3(\text{aq})$

(iii) HCl(aq)

Vii. ජලීය ද්‍රාවණයක අඩංගු D කැටයනය හඳුනාගන්නා ආකාරය අදාළ සමීකරණ සමඟ ලියා දක්වන්න.

b. බේරියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් 5.13g ක් ජලය 100.0 ml ක දියකර 25°C දී ද්‍රාවණයක් සාදන ලදී. මෙම ද්‍රාවණයෙන් 20.00cm^3 ක් අනුමාපන ජලාස්කුවට නිවැරදිව මැන එයට හිනොජිනලීන් දර්ශකය බිංදු 2ක් පමණ එකතු කර බියුරෙට්ටුවේ ඇති HCl අම්ලය සමඟ අනුමාපනය කරන ලදී. දර්ශකයේ වර්ණ විපර්යාසය සඳහා අවශ්‍ය වූ HCl අම්ල පරිමාව 18.70cm^3 විය. 25°C දී $K_w = 1 \times 10^{-14} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$ (සා. ප.ස් .Ba-137, 0=16 H=1)

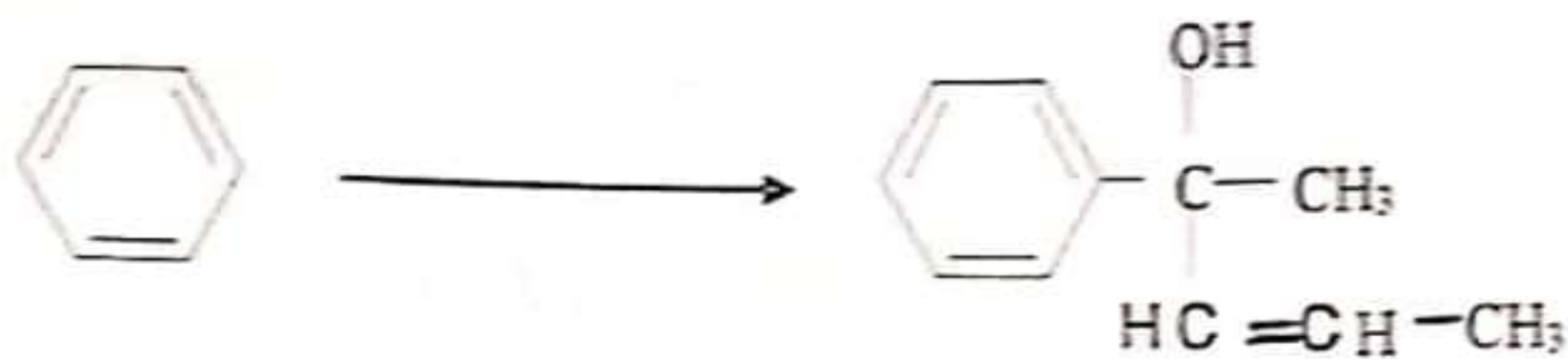
- අදාළ උදාසීනකරණ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණය ලියන්න.
- ආරම්භයේ පිළියෙල කළ බේරියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් ද්‍රාවණයේ සාන්ද්‍රණය හා pH අගය ගණනය කරන්න.
- අනුමාපනය සඳහා යොදාගත් බේරියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් මවුල ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.
- උදාසීනකරණය සඳහා වැයවූ HCl මවුල ගණන කොපමණද?
- HCl අම්ලයේ සාන්ද්‍රණය ගණනය කරන්න.

.22 A/L අපි [papers grp]

C කොටස

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න

08. (a) පහත දී ඇති කාබනික සංයෝග 2 හා අකාබනික සංයෝග පමණක් භාවිත කර පහත සඳහන් පරිවර්තනය සිදුකරන්නේ කෙසේදැයි දක්වන්න.

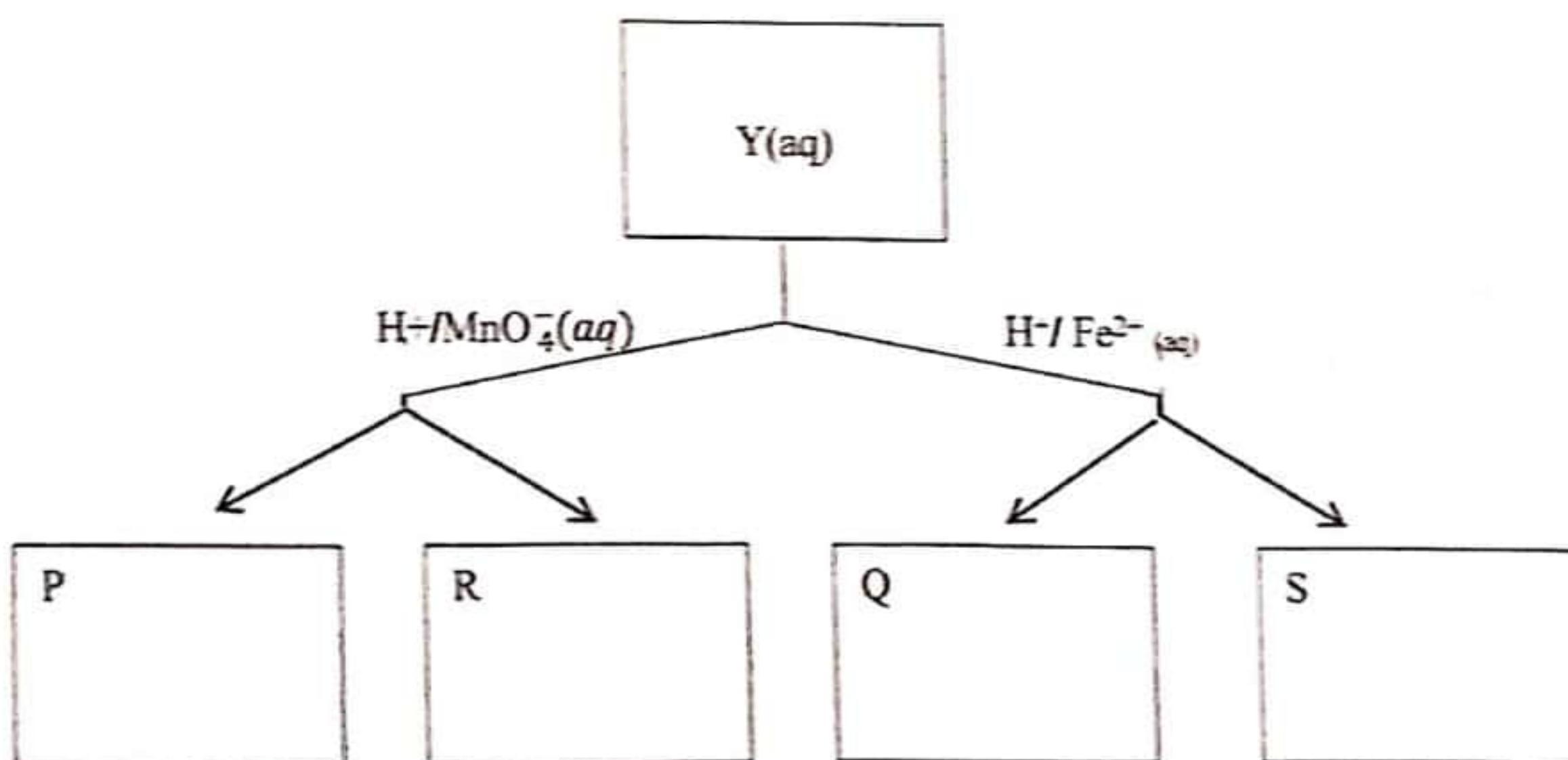
කාබනික සංයෝග : CH_3COOH , $\text{CH}_3\text{C}\equiv\text{CMgBr}$

අකාබනික සංයෝග : තනුක HCl , H_2 , BaSO_4 , නිරපද්‍රව AlCl_3 , Pd , PCl_5 සහ ක්වටොලින්.

- (b) පරිවර්තනය සිදු කරන්න. මෙය පියවර 5කට වඩා වැඩි නොවිය යුතුය.

- (c)
- $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{Br}$ සංයෝගය තනුක මධ්‍යසාරීය KOH සමඟ ඉවත්වීමේ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා අදාළ ප්‍රතික්‍රියා යාන්ත්‍රණය ලියන්න.
 - ඉහත (i) ප්‍රතික්‍රියාවේදී OH^- කාණ්ඩය තවරත් ලෙස ක්‍රියා කරයිද?
 - $(\text{CH}_3)_3\text{CBr}$ සංයෝගය තනුක KOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියාවට අදාළ ප්‍රතික්‍රියා යාන්ත්‍රණය ලියන්න.
 - ඉහත (iii) ප්‍රතික්‍රියාවේදී OH^- කාණ්ඩය තවරත් ලෙස ක්‍රියා කරයිද?

9. (a) X යනු පරමාණුක ක්‍රමාංකය 20 වූ අඩු p කොණ්ඩාවට අයත් මූලද්‍රව්‍යයකි. එම මූලද්‍රව්‍ය මගින් සාදන එක්කරා සංයෝගයකි Y. එම Y සංයෝගය ද්‍රාව්‍ය අණු ලෙස පවතින අතර කාමර උෂ්ණත්වයේදී දුස්ස්‍රාවී ද්‍රවයකි. තවද Y සංයෝගයට අදාළව ප්‍රතික්‍රියා කිහිපයක් පිළිබඳව සාරාංශයක් පහත දී ඇත.

කරන රූපයේ දැක්වෙන පරිදි Y සංයෝගය අඩංගු ජලීය ද්‍රාවණයට වෙන වෙනම ආම්ලික MnO_4^- (aq) හා Fe^{2+} (aq) ඵකතුකර ප්‍රතික්‍රියා වීමට සැලැස්වූ විට ලැබුණු ප්‍රභේද P, Q, R හා S වේ. R හා S යනු Y සංයෝගය පිළිවෙලින් ඔක්සිහාරකයක් ලෙස හා ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම නිසා ලැබුණු ප්‍රභේද වේ.

- X මූලද්‍රව්‍ය හඳුනාගන්න.
- X මූලද්‍රව්‍යයේ බහුරූපී ආකාර 2ක් නම් කරන්න.
- Y සංයෝගය හඳුනාගන්න.
- P, Q, R හා S යන රසායනික ප්‍රභේද වල රසායනික සංකේත ඒවායේ භෞතික තත්ව සමඟ දක්වන්න.
- ඉහත සඳහන් කළ පරිදි Y ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීමට අදාළ තුලිත අයනික සමීකරණය ලියන්න.
- Y ඔක්සිහාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීමට අදාළ තුලිත අයනික සමීකරණය ලියන්න.

(b) ammoniumiron(II) sulphate 12g ක් ජලයේ දියකර ආම්ලික ජලීය ද්‍රාවණ 250 cm³ ක් සාදාගන්නා ලදී. මෙයින් 25.00cm³ ක් ඔක්සිකරණය කිරීමට 0.02 moldm⁻³ පොටෑසියම් ඩයික්‍රෝමේට් 25.5 cm³ ක් අවශ්‍ය විය.

(i). අනුමාපන ප්‍රතික්‍රියාවේ තුලිත අයනික සමීකරණය ලියන්න.

(ii). ammoniumiron(II) sulphate වල සූත්‍රය $FeSO_4(NH_4)_2 SO_4 \cdot XH_2O$ නම් X හි අගය සොයන්න.
 $FeSO_4 = 152 \text{ gmol}^{-1}$, $(NH_4)_2SO_4 = 132 \text{ gmol}^{-1}$

(c) මිශ්‍ර ලෝහයක Mg, Al, හා Cu ඇත. මෙම මිශ්‍ර ලෝහයෙන් 0.60 g ක් වැඩිපුර තනුක NaOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවූ විට ලැබුණු H₂ වායු පරිමාව සම්මත උෂ්ණත්ව පීඩනයේදී 336 cm³ විය. ඉන්පසු ඉතිරිවන ලෝහ ශේෂය තනුක HCl අම්ලය වැඩිපුර ප්‍රමාණයක් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවූ විට ලැබුණු H₂ වායු පරිමාව සම්මත උෂ්ණත්ව පීඩනයේදී 112 cm³ ක් විය. මිශ්‍ර ලෝහයේ ස්කන්ධය අනුව එක් එක් ලෝහයේ ප්‍රතිශත සොයන්න. ස.උ.පි. හි දී වායු මවුලයක පරිමාව 22.4 dm³ ලෙස සලකන්න (Al-27, Mg-24, Cu= 63.5)

10.

(a) M හා N යනු ආවර්තිතා වගුවේ s ගොනුවට අයත් මූලද්‍රව්‍ය දෙකකි. M හා N හි රසායනික ගුණ කිහිපයක් පහත පරිදි දක්වා ඇත.

M
මූලද්‍රව්‍ය

- වාතයේ දහනය කළ විට ඔක්සයිඩය ලැබේ.
- පහන්සිළු පරීක්ෂාවේදී දීප්තිමත් කහ වර්ණයක් ලැබේ.
- තනුක අම්ල සමඟ ඉතා සීඝ්‍රයෙන් ප්‍රතික්‍රියා කර H₂ වායුව සාදයි.

1 වැනි

N
මූලද්‍රව්‍ය

- වාතයේ දහනය කළ විට ඔක්සයිඩය හා නයිට්‍රයිඩය ලැබේ.
- පහන්සිළු පරීක්ෂාවට පිළිතුරු නොදේ.
- තනුක අම්ල සමඟ මෙන්ම හෂ්ම සමඟද ප්‍රතික්‍රියා කර H₂ වායුව ලබාදේ.

11 වැනි

i. M හා N මූලද්‍රව්‍ය ඒවායේ කාණ්ඩ සමඟ හඳුනාගන්න.

ii. එම හඳුනාගත් මූලද්‍රව්‍ය සඳහා වෙන වෙනම පහත සඳහන් දෑ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කිරීමට අදාළව තුළිත රසායනික සමීකරණ ලියා දක්වන්න. ප්‍රතික්‍රියාවක් සිදු නොවන්නේ නම් එයද සඳහන් කරන්න.

1. වැඩිපුර O_2 වායුව සමඟ.
2. ජලය NaOH සමඟ.
3. තනුක HCl සමඟ.
4. සිසිල් ජලය සමඟ
5. වාතයේ ඇති N_2 වායුව සමඟ රත් කළ විට

iii M හා N හි නයිට්‍රේට් හා කාබනේට් වල තාප වියෝජන ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළිත රසායනික සමීකරණ ලියා දක්වන්න. වියෝජනය නොවන්නේ නම් එයද දක්වන්න.

iv. M හා N වලින් සාදන ලවණවල ජලද්‍රාව්‍යතාව ලවණයේ ස්වභාවය අනුව වෙනස්වේ. ඒ අනුව M හා N හි පහත ලවණවල ජලද්‍රාව්‍යතාව සඳහන්. මේ අනුව “පූර්ණ ලෙස ද්‍රාව්‍යයි” අද්‍රාව්‍යයි හා “අල්පද්‍රාව්‍යයි” යන වචන භාවිතා කරන්න.

M හා N හි එම ලවණ වන්නේ,

1. බ්‍රෝමයිඩ -
2. බයිකාබනේට් -
3. හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් -
4. සල්ෆයිට් -
5. කාබනේට් -

(b) i. වාලක අණුක වාදයේ උපකල්පන 03ක් සඳහන් කරන්න.

ii. පරිපූර්ණ වායු සමීකරණය හා වාලක සමීකරණය භාවිතයෙන් පරිපූර්ණ වායුවක වර්ග මධ්‍යන්‍ය මූල ප්‍රවේගය සඳහා උෂ්ණත්වය, සර්වත්‍ර වායු නියතය හා වායුවේ මවුලික ස්කන්ධය සම්බන්ධ ප්‍රකාශය ලබාගන්න.

iii. $27^\circ C$ දී ඔක්සිජන් වායුවේ වර්ග මධ්‍යන්‍ය මූල ප්‍රවේගය සොයන්න (O-16)

iv. O_2 වායුවේ එක් අණුවක මධ්‍යන්‍ය වාලක ශක්තිය සඳහා ප්‍රකාශයක් වාලක අණුක සමීකරණය ඇසුරින් ලබාගන්න.

v. ඒ අනුව O_2 වායුවේ එක් අණුවක මධ්‍යන්‍ය වාලක ශක්තිය $27^\circ C$ දී ගණනය කරන්න

vi. O_2 වායුව අඩංගු පඳ්ධතියේ උෂ්ණත්වය $27^\circ C$ සිට $35^\circ C$ දක්වා උෂ්ණත්වයකට ඉහළ නැංවූ විට අණුවල වේගයේ විචලනය පෙන්වීම සඳහා මැක්ස්වෙල් බොල්ට්ස්මාන් ව්‍යාප්ති වක්‍රයක් ඇඳ එය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
